

Hvidbog for Natura 2000-handleplanen for N88 Nørholm Hede,
Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde

**Varde
Kommune**

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	2
2. Liste med indkomne høringssvar.....	3
3. Indkomne høringssvar og myndighedsfordeling	3
4. Myndighedens bemærkninger til uddrag af høringssvar.....	3
5. Myndighedernes egne redaktionelle tilpasninger	5
6. Bilag med kopi af høringssvar	6

1. Indledning

Natura 2000-handleplanen beskriver indsatser, som skal sikre og forbedre vilkårene for de arter og naturtyper, der er udpeget i Natura 2000-området. Natura 2000-handleplanen er en sammenskrivning af de kommunale Natura 2000-handleplaner og Natura 2000-skovhandleplanerne udarbejdet af Miljøstyrelsen.

Denne hvidbog indeholder bemærkninger til høringssvar fra Miljøstyrelsen og Varde Kommune.

Natura 2000-handleplanen har været i høring i perioden 1. marts 2024 til 26. april 2024.

Der er i høringsperioden indkommet 1 høringssvar (2 identiske høringssvar er blevet indsendt fra miljøstyrelsen).

I hvidbogen er en oversigt over indkomne høringssvar og hvilke myndigheder, der har bemærket på hvilke dele af høringssvarene. Endvidere præsenteres uddrag af de enkelte høringssvar med myndighedernes bemærkninger. Bemærkninger, der medfører ændringer i handleplanen er ligeledes markeret.

De indsendte høringssvar fremgår af bilag.

2. Liste med indkomne hørings svar

Nedenstående liste viser indkomne hørings svar til den samlede Natura 2000-handleplan.

Offentlige myndigheder
Miljøstyrelsen
Foreninger/organisationer
Ingen bemærkninger
Privatpersoner og private lodsejere
Ingen bemærkninger

3. Indkomne hørings svar og myndighedsfordeling

Nedenstående liste viser uddrag af hørings svar og det er markeret med "x" hvilke/hvilken myndighed, der kommer med bemærkning til hørings svaret. I skemaet er Miljøstyrelsen forkortet til: MST.

Hørings svar og afsender	Miljøstyrelsen	Varde Kommune
Indsatser med frivillig gennemførelse, MST		x
Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger, MST		x
Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode, MST		x
Behov for indsatser, MST		x
Indsatser fordelt på aktør, MST		x

4. Myndighedernes bemærkninger til uddrag af hørings svar

Myndighederne angiver her bemærkninger til de indkomne hørings svar. Det er den myndighed, som er ansvarlig for de respektive arealer og arter i Natura 2000-området, som kommer med bemærkning.

Det angives i svaret, hvis det fører til ændringer i Natura 2000-handleplanen. Dette er markeret med fed skrift under myndighedernes bemærkninger. I skemaet er Miljøstyrelsen forkortet til: MST.

Uddrag af hørings svar	Bemærkninger
Afsender: MST Bemærker at Kommunalbestyrelsen er forpligtiget til at gennemføre Natura 2000-planen og henviser til formuleringen om frivillighed. Som medudgiver ønsker MST, at det skal fremgå tydeligt, at der er andre muligheder end frivillige aftaler. Der foreslås følgende tekst: "Projekterne gennemføres som udgangspunkt ved frivillige aftaler..."	Varde Kommune: Efter dialog mellem Kommunernes Landsforening og Miljøstyrelsen er der foreslået en alternativ tekst. Teksten tilrettes. I handleplanens kapitel 7 indsættes afsnittet: "Det forventes, at Natura 2000-handleplanerne kan gennemføres ad frivillighedens vej".
Afsender: MST Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 2. oktober 2022) skal rettes til Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 4. oktober 2022)	Varde Kommune: Teksten tilrettes. Lovhenviisningen for Naturbeskyttelsesloven rettes til: "lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 4. oktober 2022".

<p>Afsender: MST</p> <p>Miljøstyrelsen bemærker, at det er vanskeligt for styrelsen ud fra redegørelsen at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planens indsatser for den forudgående periode er realiseret. Styrelsen ønsker derfor, at den endelige plan suppleres med en præcisering.</p> <p>Der er behov for at uddybe i forhold til følgende indsats:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kommunen og offentlige lodsejere skal være særlig opmærksomme på snæbel, som har en væsentlig forekomst i området (jf. områdets målsætning) og er i tilbagegang. <p>Miljøstyrelsen bemærker, at arten snæbel ikke nævnes specifikt i afsnit 3, men at der nævnes flere indsatser for laksefisk generelt. I afsnit 4 "Behov for indsatser" angives det desuden, at der har været nyligt afsluttede projekter for at sikre snæbel fri passage i vandløbssystemet. Det bør i afsnit 3 præciseres, hvorledes kommunen har været særligt opmærksomme på snæbel specifikt.</p>	<p>Varde Kommune:</p> <p>Kommunen har foruden gennemførelse af flere vandløbsprojekter været særlig opmærksom på snæbel i forbindelse med kommunens generelle satsbehandling. Teksten tilrettes.</p> <p>Under tabel 3 indsættes:</p> <p>" Foruden ovennævnte vandløbsprojekter, som bl.a. vil gavne snæbel, har Varde kommune været særligt opmærksom på arten i forbindelse med kommunens generelle sagsbehandling".</p>
<p>Afsender: MST</p> <p>Miljøstyrelsen bemærker, at der ikke er redegjort for de kortlagte skovnaturtyper, som ikke er fredsskovpligtige eller offentligt ejede. Natura 2000-handleplanen skal indeholde en redegørelse for gennemførelsen af kommunens planlagte indsats, herunder hvordan sikring af en skovnaturtypebevarende drift og pleje er gennemført.</p>	<p>Varde Kommune:</p> <p>Der er i området kortlagt mindre arealer med skovnaturtyper på arealer uden fredsskovpligt, heraf udgør den største 4 hektar og i alt er 6 forekomster større end 0,5 hektar.</p> <p>I handleplanens afsnit 3 tilføjes:</p> <p>"Kommunen har i forbindelse med den generelle sagsbehandling været særligt opmærksom på at sikre forekomster af kortlagte skovnaturtyper uden fredsskovpligt".</p>
<p>Afsender: MST</p> <p>Miljøstyrelsen bemærker, at flere planlagte indsatser i Natura 2000-planen for nyeste planperiode 2022-27 er uklart adresseret i afsnittet om behov for indsatser og skal derfor tilføjes eller præciseres i afsnittet herom.</p> <p>Det omhandler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Der gennemføres en grundlæggende indsats på hedearealer med henblik på forbedring af naturtilstanden. <p>Det er uklart, hvorvidt de forventede indsatser for lysåbne naturtyper omfatter indsatser på hedearealer. Det nævnes, at hedepleje i Nørholm Hede ikke er muligt, men der er også hedearealer andre steder i Natura 2000-området</p>	<p>Varde Kommune:</p> <p>Kommunen har ikke i tabel 4 skelnet mellem hedenaturtyper og de øvrige lysåbne naturtyper i området.</p> <p>Teksten præciseres, så der i tabel 4 i cellen "Lysåbne naturtyper" tilføjes: "(herunder hedenaturtyper)".</p>

<p>Afsender: MST</p> <p>Miljøstyrelsen bemærker desuden, at det bør tydeliggøres, hvorvidt tidligere realiserede indsatser vedligeholdes. Omhandlende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indsatser gennemført i første og anden planperiode vedligeholdes, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats. 	<p>Varde Kommune:</p> <p>Følgende afsnit tilføjes i kapitel 4:</p> <p>”Indsatser iværksat i første og anden planperiode vedligeholdes, f.eks. ved afgræsning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000- indsats. Det fremgår af tabellen, at den igangværende indsats videreføres”.</p>
<p>Afsender: MST</p> <p>Miljøstyrelsen bemærker, at der i tabel 5 mangler følgende overskrift for kolonnen ”BaneDanmark”: ”Offentlige lodsejere, der planlægger selv”.</p>	<p>Varde Kommune:</p> <p>Tabellen tilrettes.</p> <p>Overskriften for kolonnen ”BaneDanmark” i tabel 5 er ændret til: ”Offentlige lodsejere”.</p>

5. Myndighedernes egne redaktionelle tilpasninger

Miljøstyrelsen:

Miljøstyrelsen har foretaget mindre tekstnære justeringer i noget af Miljøstyrelsen indhold:

Tablet 4: Skovnaturtyper med fredskovspligt

- Igangværende indsats for Rydning af invasive arter er rettet til – og henvisningen ** er flyttet til rubrikken ”Rydning af invasive arter”
- tallene er afrundet

Varde kommune:

I tabel 6 er der under Varde Kommune indsat følgende initiativ ”Borgerne orienteres om arbejdet med naturen via forskellige medier, f.eks. kommunens hjemmeside, kommunens facebookside eller en guidet tur”.

6. Bilag med kopi af hørings svar

Varde Kommune

Arter og Naturbeskyttelse

J.nr. 2024 - 17443

Den 19/4- 2024

Høringssvar fra Miljøstyrelsen i forbindelse med offentlig høring af Natura 2000-handleplan Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde område nr. 88

Miljøstyrelsen sender hermed høringssvar til forslaget til Natura 2000-handleplanen og har følgende bemærkninger til den.

Høringssvaret indeholder bemærkninger til følgende emner

- Indsatser med frivillig gennemførelse
- Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger
- Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode
- Behov for indsatser
- Indsatser fordelt på aktør
- Miljøstyrelsens bidrag til Natura 2000-handleplanerne

Bemærkninger

Indsatser med frivillig gennemførelse

Miljøstyrelsen henleder opmærksomheden på, at de kommunale Natura 2000-handleplaner er udarbejdet i medfør af Miljømålslovens § 37 a, hvorefter kommunalbestyrelsen udarbejder en handleplan til gennemførelse af Natura 2000-planen inden for kommunens geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet. Ifølge Miljømålslovens § 46 a, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen sikre gennemførelse af en vedtaget handleplan.

Kommunalbestyrelsen er dermed forpligtet til at gennemføre Natura 2000-planen, også hvis det skulle vise sig, at de fornødne frivillige lodsejeraftaler ikke kan indgås. Den kommunale handleplan må derfor ikke rejse tvivl om, hvorvidt kommunalbestyrelsen er indstillet på at opfylde sine forpligtelser.

Miljøstyrelsen henviser til formuleringen af sætningen om frivillighed i afsnit 7, hvor det ikke fremgår tydeligt, at der er andre muligheder end frivillige aftaler.

Miljøstyrelsen ønsker som medudgiver af Natura 2000-handleplanen, at det specificeres yderligere fx. ved at skrive at "Projekterne gennemføres som udgangspunkt ved frivillige aftaler..."

Henvisninger til love og de lovmæssige bindinger

Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 2. oktober 2022) skal rettes til Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 4. oktober 2022).

Redegørelse for gennemførelse af Natura 2000-handleplan fra sidste planperiode

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at Natura 2000-handleplanen efter bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27/06/2016, § 2, stk. 4) skal indeholde en redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er realiseret.

Forslaget til Natura 2000-handleplan indeholder en redegørelse for indsatserne. Miljøstyrelsen skal imidlertid bemærke, at det er vanskeligt for styrelsen ud fra redegørelsen at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planens indsatser for den forudgående periode er realiseret.

Styrelsen ønsker derfor, at den endelige plan suppleres med en præcisering. Det kan være en uddybning af afsnit eller f.eks. en tabel, der gør det muligt umiddelbart at få et overblik over, i hvilket omfang retningslinjerne i indsatsprogrammet i den statslige Natura 2000-plan 2016-21 er realiseret.

Der er særligt behov for at uddybe i forhold til følgende indsats:

- *Kommunen og offentlige lodsejere skal være særlig opmærksomme på snæbel, som har en væsentlig forekomst i området (jf. områdets målsætning) og er i tilbagegang.*

Miljøstyrelsen bemærker, at arten snæbel ikke nævnes specifikt i afsnit 3, men at der nævnes flere indsats for laksefisk generelt. I afsnit 4 "Behov for indsatser" angives det desuden, at der har været nyligt afsluttede projekter for at sikre snæbel fri passage i vandløbssystemet. Det bør i afsnit 3 præciseres, hvorledes kommunen har været særligt opmærksomme snæbel specifikt.

Miljøstyrelsen bemærker desuden, at der ikke er redegjort for de kortlagte skovnaturtyper, som ikke er fredsskovspligtige eller offentligt ejede. Kommunerne er jf. miljømålslovens § 37 a handleplanmyndighed for ikke-fredsskovspligtige arealer, hvorfor kommunerne er ansvarlige for, at Natura 2000-handleplanen skal indeholde en redegørelse for gennemførelsen af den planlagte indsats, herunder hvordan sikring af en skovnaturtypebevarende drift og pleje er gennemført.

Behov for indsatser

Miljøstyrelsen bemærker, at flere planlagte indsatser i Natura 2000-planen for nyeste planperiode 2022-27 er uklart adresseret i afsnittet om behov for indsatser, jf. miljømålslovens § 46 a og skal derfor tilføjes eller præciseres i afsnittet herom i Natura 2000-handleplanen

- *Der gennemføres en grundlæggende indsats på hedearealer med henblik på forbedring af naturtilstanden.*

Det er uklart, hvorvidt de forventede indsatser for lysåbne naturtyper omfatter indsatser på hedearealer. Det nævnes, at hedepleje i Nørholm Hede ikke er muligt, men der er også hedearealer andre steder i Natura 2000-området.

- *Indsatser gennemført i første og anden planperiode vedligeholdes, f.eks. ved genrydning af arealer, hvor der tidligere har været gennemført en Natura 2000-indsats.*

Det bør tydeliggøres, hvorvidt tidligere realiserede indsatser vedligeholdes.

Indsatser fordelt på aktør

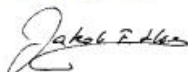
Miljøstyrelsen bemærker, at der i tabel 5 mangler følgende overskrift for kolonnen "BaneDanmark":
"Offentlige lodsejere, der planlægger selv".

Miljøstyrelsens bidrag til Natura 2000-handleplanerne

Miljøstyrelsen vil gøre opmærksom på, at Miljøstyrelsen forventer at foretage mindre tektnære justeringer i noget af Miljøstyrelsen indhold. Miljøstyrelsen vil efter høringen kontakte den kommunale tovholder med opdateret indhold.

Kommunen er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen, hvis styrelsens bemærkninger skulle give anledning til spørgsmål. Styrelsen indgår gerne i dialog om de afgivne bemærkninger. Ved spørgsmål kan kommunen kontakte afsender af denne mail, Ditte Galsgård digal@mst.dk eller Katrine Hansen Lemming kathl@mst.dk.

Med venlig hilsen

Jakob Høeg
Fagkoordinator chef for natur

Miljøstyrelsen
+45 72 54 40 00
mst@mst.dk